

Zelenskyj nabízí EU cestu z energetické krize

SZ seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-zelenskyj-nabizi-eu-cestu-z-energeticke-krize-chce-vyvazet-vic-elektřiny-210177

Ukrajina se chystá zvýšit vývoz elektřiny do Evropské unie, která se potýká s energetickou krizí vyvolanou ruskou invazí. Ve středu to ve svém pravidelném projevu k národu oznámil ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj, píše agentura **AFP**.

„Připravujeme se na zvýšení vývozu elektřiny ke spotřebitelům v Evropské unii,“ uvedl Zelenskyj. „Náš export nám umožňuje nejen vydělávat devizové prostředky, ale také pomáhat našim partnerům v odolávání ruskému energetickému tlaku,“ dodal s tím, že Ukrajina by se postupně mohla stát jedním z „garantů evropské energetické bezpečnosti“.

Postsovětská Ukrajina se začala z ruského energetického vlivu vymaňovat po anexi Krymu v roce 2014. Podle statistik společnosti **Enerdata** dosahovala její energetická nezávislost v roce 2020 66,3 %.

Únorová invaze na Ukrajinu ovšem zemi donutila odstříhnout se od ruského plynu o 2,5 roku dříve, než původně plánovala.

Ukrajina: vývoz a dovoz elektřiny

Podle statistik společnosti **Worldometer** Ukrajina v roce 2016 vygenerovala celkem 153 552 460 megawatthodin elektřiny, což se rovná přibližně 115 % její roční spotřeby.

Ve stejném roce Ukrajina spotřebovala 133 173 460 megawatthodin elektřiny.

Dovoz elektřiny tehdy činil 77 000 megawatthodin elektřiny, vývoz přibližně 3 830 000 megawatthodin elektřiny.

Poté, co Rusko napadlo Ukrajinu, poptávka po elektřině prudce klesla. Podle Mezinárodní energetické agentury (IEA) se snížila asi o 40 % a s pokračující válkou se dále snižovala. Výrazný pokles Ukrajina zaznamenala zejména v jaderné energetice, snížila se ovšem i výroba elektřiny z uhlí, uvádí IEA.

V polovině března byla Ukrajina připojena k evropské energetické síti ENTSO-E, aby byla schopna dodržet dodávky i navzdory válce. Zelenskyj i eurokomisařka pro energetiku Kadri Simsonová poukazují na to, že synchronizovat Ukrajinu s evropskou sítí se podařilo v rekordním čase.

Na začátku června bylo Ukrajině uděleno právo vyvážet elektřinu do Evropské unie. Elektřina pak začala na konci června proudit do Rumunska, v červenci následovalo Slovensko.

Ukrajinská agentura Ukrinform poukazuje na to, že příjmy Ukrajiny za prvních 27 dní obchodování s Rumunskem a Slovenskem přesáhly 500 milionů ukrajinských hřiven, tedy asi 330 milionů korun.

Ministerstvo energetiky USA krok - připojit Ukrajinu do evropské sítě - přivítalo. Vyzdvihovalo, že vývoz elektřiny z Ukrajiny pomůže „diverzifikovat dodávky energie do Evropy uprostřed ruské agrese, podpoří energetickou bezpečnost v celém regionu, posílí obchodní vztahy se západními spojenci a poskytne tolik potřebný zdroj příjmů pro bojující ukrajinský energetický sektor“.

„Do konce roku budeme za normálních okolností schopni vydělat asi 1,5 miliardy eur,“ uvedla pro veřejnoprávní televizi Suspilne na začátku června poradkyně ministra energetiky Lana Zerkalová s tím, že Ukrajina je připravena dodávat elektřinu do Rumunska, Maďarska, Slovenska a Polska.

Podle Simsonové se mají ovšem tento týden sejít provozovatelé přenosových soustav elektřiny pod ENTSO-E a zdvojnásobit množství, které Ukrajina může do dalších zemí exportovat.

„Zintenzivnění obchodu s elektřinou umožní Ukrajině získat tolik potřebné příjmy na kompenzaci dopadů války. Pro EU to bude znamenat, že bude mít k dispozici další cenově dostupnou elektřinu v době, kdy jsou ceny mimořádně vysoké,“ uvedla Simsonová na konferenci s ukrajinským ministrem energetiky Hermanem Haluščenkem.

Německý energetický regulační úřad uvedl, že ruský státní energetický gigant Gazprom ve středu snížil dodávky plynu do Evropy prostřednictvím plynovodu Nord Stream ze 40 % na přibližně 20 % kapacity.

Moskva tvrdí, že snížení dodávek zapříčinily technické problémy. Státy Evropské unie ovšem Rusko obviňují z toho, že se mstí za západní sankce.

Nadějné vyhlídky může překazit Rusko

Vývoz elektřiny z Ukrajiny ovšem mohou narušit válečné výpady Ruska. Ukrajina tento týden potvrdila, že druhou největší ukrajinskou elektrárnu Vuhlehirsk na východě země, o kterou se v posledních dnech sváděly tuhé boje, dobyly ruské jednotky.

Získání uhelné elektrárny z dob Sovětského svazu je prvním strategickým úspěchem Moskvy po více než třech týdnech, píše agentura Reuters.

Na neověřených záběrech, které se objevily na sociálních sítích, je vidět bojovník Vagnerovy skupiny stojící před Vuhleriskou elektrárnou. Hodinky, které ukazuje na kameru, hlásí 26. července. Další záběr ukazuje funkční část elektrárny, která se podle všeho zdá být nepoškozená.

Poradce šéfa ukrajinské prezidentské kanceláře Oleksij Arestovyč dobytí elektrárny odbyl s tím, že se jedná jen o „malou taktickou výhodu“.

Už v počátcích války pak ruská vojska za mezinárodní kritiky obsadila Záporožskou jadernou elektrárnu, největší zařízení svého druhu v Evropě.

Válka na Ukrajině

Foto: Seznam Zprávy, Shutterstock.com

Podívejte se, [jak pomoci Ukrajině](#). Reportéři Seznam Zpráv se už pošesté vydali na Ukrajinu, podívejte se na [jejich očitá svědectví](#) z válkou zmítané Ukrajiny. Seznam Zprávy v ukrajinštině (praktické informace, zprávy, příběhy) – [Українські новини](#).

- Jak postupuje ruská armáda: [VÁLKA V MAPÁCH](#)
- Podívejte se, kolik lidí našlo azyl ve vaší obci: [UPRCHLÍCI V DATECH](#)
- Následky ukrajinského ostřelování strategického mostu na jihu Ukrajiny: [VIDEO](#)
- Mladí Ukrajinci během technoparty opravují zničené vesnice: [FOTKY](#)
- Jakou strategii Ukrajina zvolí při ohlášené ofenzívě: [SITUACE U CHERSONU](#)
- Proč je Ukrajina pro Rusko tak důležitá: [UKRAJINA V DATECH](#)

To nejdůležitější k dění na Ukrajině shrnujeme každý všední den v newsletteru Tečka. [Přihlaste se k odběru](#).

[Čtěte více ve speciálu ke konfliktu Rusko–Ukrajina](#) >